

university of
groningen

Prof. dr. M.C. Michel

Un strålande futuro needs
mehr dan два langues

Inaugural lecture

16 February 2024

Un strålande futuro needs mehr dan ۲ langues

Un strålannde futuro needs mehr dan два langues

Oratie uitgesproken door

Prof. dr. M.C. Michel

op 16 februari 2024

bij de aanvaarding van het ambt van hoogleraar

Tweede Taalverwerving

aan de

Faculteit der Letteren

Rijksuniversiteit Groningen

rijksuniversiteit
groningen

Uitgegeven door University of Groningen Press
Broerstraat 4
9712 CP Groningen
<https://ugp.rug.nl/>

Voor het eerst gepubliceerd in Nederland ©2024 Marije Michel
 <https://orcid.org/0000-0003-1426-4771>

Omslagontwerp en opmaak: LINE UP boek en media bv | Riëtte van Zwol, Mirjam Kroondijk

Foto voorkant: Marije Michel

Auteursfoto: Davide Grossi (<https://davidegrossi.me/>)

DOI: <https://doi.org/10.21827/65688fbo8df31>

Dit werk is verschenen onder de Creative Commons-licentie: NietCommercieel-GeenAfngeleideWerken 4.0 Internationaal (CC BY-NC-ND 4.0). De volledige licentievoorwaarden zijn beschikbaar op creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/legalcode

Leden van het College van Bestuur,
zeer geachte aanwezigen,

Meer dan два тален(тен)

Die Grenzen meiner Sprache bedeuten die Grenzen meiner Welt.

(Wittgenstein, 1922, Satz 5.6, p.144)

Vandaag heb ik de eer om te vertellen over wat mij drijft als taalonderzoeker. Graag doe ik dit aan de hand van een varen – een oeroude plantensoort. Voor onze soort is taal oeroud. De rijkdom van verschillende talen vormen samen het bladerdak. Zij geven toegang tot een waaier aan culturen en inzichten. Als we ons beperken tot, slechts twee talen – ik noem hier als voorbeeld Nederlands als de moedertaal en Engels als de best beheerde vreemde taal van de meeste mensen in deze zaal – dan is het maar een armetierig plantje. Bovendien krijgt een varen met twee bladeren te weinig voeding. Alleen door de volle waaier van alle talen te laten groeien, komt een veelheid aan perspectieven tot bloei. Samen voeden zij een stralende toekomst.

In wat volgt, nodig ik u uit om verschillende bladeren van mijn varen te leren kennen, die elk ruimte bieden aan meerdere talen. Er zijn waarschijnlijk weinig wetenschappers wiens vak zo met de paplepel ingegoten werd: van kleins af aan hoorde ik Nederlands als familietaal, Zwitsers en Duits als omgevings- en schooltaal, Frans en Engels als vreemde talen, die in mijn internationale ouderlijke omgeving regelmatig gesproken werden.

Inmiddels is daar Italiaans als familietaal van mijn eigen gezin bij gekomen. Door in Nederland, Duitsland, Engeland en Italië gewoond te hebben, kan ik beamen dat mijn talenkennis conform Wittgensteins visie de grenzen van mijn wereld heeft verlegd.

Persoonlijk ervaar ik het als groot privilege dat ik als hoogleraar *Tweede taalverwerving bij Europese Talen en Culturen* (ETC) aan de Rijksuniversiteit Groningen over de gang loop en elke twee deuren een andere taal kan spreken – al moet ik tot mijn spijt Russisch, Spaans en Zweeds aan anderen overlaten.

Samen met het team *Language Learning* zorgen we voor een grenzeloos meertalige wereld. De acht talen en culturen van ETC, met medewerkers uit minstens zoveel landen en een veelheid aan culturele perspectieven en achtergronden, zijn het dagelijks geleefde bewijs dat internationalisering in academia een positieve betekenis heeft. Zolang we ons niet verengen maar juist de volle breedte behouden, biedt taalleren eenieder de mogelijkheid om nieuwe talenten te ontdekken en te ontwikkelen. Een ervaring die ik al onze studenten van harte gun.

Als eerste blad van mijn varen wil ik het graag hebben over taal als onderdeel van de geesteswetenschappen. Een belangrijke missie van mijn leerstoel is om de waardering voor kennis over taal en cultuur te vergroten. Nadenken over taal als cognitief en sociaal fenomeen is niet alleen uitdagend en vormend maar ook heel leuk. Ik zou willen dat iedereen op school leert hoe je via het

kijken naar andere talen en culturen een andere manier van denken kunt bestuderen. Een voorbeeld: ook al hebben we allemaal een woord voor *brood*, we verbinden er toch allen een heel ander concept aan. Vooral de Duitsers in de zaal weten dat brood deel is van je identiteit en dat de Nederlandse variant niet voldoet. De Duitse dichteres Mascha Kaléko, die naar de VS emigreerde, verwoordde haar frustratie over het Engels door te stellen dat: “[...] Begriffe fehlen, nicht nur Worte, [...] weil ja die Mentalität jeder Nation sich im Fehlen oder Vorhandensein bestimmter Begriffe in ihrem Sprachschatz kundtut.” (2012, p. 833).

Het onderwijs in moderne vreemde talen is bij uitstek geschikt om over taal als uitdrukking van identiteit na te denken. Ieder-
een gebruikt taal en het zich bewust worden van hoe je in ver-
schillende talen betekenis geeft, laat ons een ander perspectief zien.
Zo leer je begrijpen dat ‘anders’ niet ‘vreemd’ of ‘gek’ is maar juist fascinerend. Hoe fantastisch is het dat je in het Duits aan het lidwoord kunt zien of het zelfstandig naamwoord het onderwerp of lijdend voorwerp is van de zin?

‘Der Hund isst das Brot.’ [De hond eet het brood.]

‘Den Hund isst das Brot.’ [Het brood eet de hond.]

Wat is het bijzonder dat je in het Spaans met een werkwoorduitgang kunt aangeven hoe (on)zeker je bent van je zaak, terwijl je

daar in het Nederlands een hele reeks extra woorden voor nodig hebt.

‘Quiero el pan que hace Dominika.’ [Ik wil het brood dat Dominika bakt.]

‘Quiero el pan que haga Dominika.’ [Ik wil brood dat Dominika bakt ook al is dat op dit moment nog geen zekere zaak.]

Juist over onderwerpen die belangrijker zijn voor onze identiteit dan brood – concepten zoals democratie, vrijheid, Bildung – is het broodnodig om ons bewust te worden van de perspectieven van een andere taal en cultuur.

Te vaak schiet ons huidige onderwijs daarin helaas tekort. Als we bewuste burgers willen opleiden, hoort daar conform het Humboldtse en Europese ideaal vreemde talenkennis bij: idealiter je moedertaal plus twee andere talen (Europees Parlement, 2023). Ik ben er trots op dat we bij *Europese Talen en Culturen* hier aan de RUG staan voor deze verbreding doordat we jonge mensen opleiden in grens- en taaloverstijgende multiperspectiviteit.

Dat doen we door bevindingen uit onderzoek naar taalleren in ons onderwijs te implementeren en ervoor te zorgen dat we in ons onderwijs ook onderzoek doen. Ik zie het als één van de

voornaamste doelen van mijn leerstoel om ernaar te streven dat het taalonderwijs niet enkel bij *ETC* uitgaat van wat we weten over hoe mensen talen leren. Elke docent zou zich moeten kunnen verdiepen in wat *leren* betekent. Wat een docent onderwijst, geeft immers geen garantie voor het leersucces van de leerder. Natuurlijk kan een goede docent didactische en pedagogische kennis inzetten om een betere context te creëren zodat de kans op leren groter wordt. Maar leren doen leerders ofwel het brein van leerders zelf. Om deze processen beter te begrijpen, doe ik onderzoek naar het leren van een vreemde taal. Dit blad van mijn varen zal ik in het Engels uiteenzetten omdat dit de voornaamste taal van mijn onderzoeksbezigheden is.

Investigating second language development to inform teaching

The research leaf of my personal fern tree has become the most important one of my academic life. It is deeply rooted in my fascination for second language acquisition, in short SLA. Despite its name, the field of SLA focuses on learning any language that is not the mother tongue, irrespective whether we investigate a second, third or Xth language.

My objective is to design empirical studies into the ways we process and learn a foreign language to inform language teaching. Yet, I find it equally important to listen to teachers' and learners' needs, so we investigate what they find relevant. My work is known for classroom-based implementations of new

research methodologies. That is, I often use methodologies that come from cognitive sciences and study how we can use these in the classroom to understand and support language learning and teaching in practice.

Over the years my SLA fern leave has become fairly large as it keeps on growing with every project I take up. Those of you who have looked at fern tree leaves might know that they look recursively never ending: each leaf is made up by smaller leaves that again, are made up of smaller ones. Studying SLA is my endeavor to understand ever smaller leaves and to continue to search for new branches to broaden our understanding. In the following, I will highlight some of my past and ongoing projects to display the many facets of research into language learning and teaching that make this so fascinating.

Innovating vocabulary learning

Most SLA colleagues will know me as someone with a strong pedagogic interest. To be more specific, I wish to implement what we know about language learning into teaching and assessment. This interest was sparked by my PhD research at the University of Amsterdam, where I investigated task complexity within the field of task-based language teaching. Over the past decades, I have continued to work on task design and teaching material by using insights from research about language learning. Unfortunately, when I review mainstream language learning textbooks,

too often I come across information and exercises or activities that do not relate to effective learning. Students in schools receive fill-in-the gap tasks or translation activities that do not challenge them to engage cognitively with the content nor the language. As if we were still living in the early 19th century, we see printed copies of vocabulary lists to be learned by heart. Typically, in such word lists, the words are presented out of context and that is also how they are tested.

Let me illustrate this in the words of a high-school respondent in our ongoing study about German in the Netherlands (Knopp, Abitzsch, & Michel, 2023):

'wat een woorden. Dit zijn echt woorden die ik van zijn lang zal ze leven nooit zal gebruiken. [...] Onze] docent verwacht dat wij uit ons zelf die woorden gaan leren. Ik wil niet heel veel zeggen maar onze klas is een blikje verlepte vis, natuurlijk doet niemand dat. De woorden zijn onnodig en verschrikkelijk. [...] Die woorden boeien echt niemand. Ik kan je op een blaadje geven dat iedereen 2 dagen van tevoren een woordenlijst heeft opgezocht om zoveel mogelijk woorden erin te stampen om ze na die toets meteen weer te vergeten. Nogmaals, de woorden zijn onbelangrijk en er worden 300 woorden getoetst op één moment in één toets [...].'

Having reached 2024, we can and should do so much better. Based on SLA research into vocabulary learning, we know that

words and expressions can be learned much more effectively in a meaningful context. We can support vocabulary learning by:

- including words and expressions into texts learners care about and making the word essential to understand the story;
- ensuring the words are appearing often enough;
- providing an explanation or audiovisual context, such as a movie clip, to ensure the correct meaning is associated with the word;
- attracting visual attention to that word, for example, by **highlighting** it.

With my colleagues from University College London, we are currently collecting data in Dutch schools for a project on learning English words from reading drawing on such insights (cf. Révész, Pellicer Sanchez & Michel, ongoing).

They used **submersibles** that are small underwater boats. The researchers studied the shipwreck with the **submersibles** longer than 200 hours. They took more than 700,000 pictures of pieces of the ship,

Figure 1. Excerpt of the material used.

In our experiment, kids are reading an English text about making a 3D-printed model of the Titanic. The text contains words they do not yet know, such as *submersible*. These target

words appear in the text several times and at the first encounter it is accompanied by a short explanation: *They used submersibles that are small underwater boats*. While the adolescents are reading the text, we use eye-tracking methodology to measure their visual attention. For eye-tracking a camera keeps track of where and for how long the reader looks at the screen. The beauty of our study is that we have manipulated the text in such a way that the important vocabulary gets interactively highlighted as soon as a participant reads that word. When they read the text and reach the word *submersible* it lights up in yellow. We hypothesise that this interactive highlighting ensures that readers look at the word more often and for a longer time and learn these words. We are in the middle of data collection, and I therefore cannot share any results yet. But our earlier work using a similar manipulation with interactive eye-tracking (Révész et al., 2023) makes me optimistic that we can advance word-learning through reading by drawing on technological tools such as eye-tracking. Investigating and implementing such designs into language teaching will remain an important aspect of my research.

Alignment

Another important part of my research into task design features is dedicated to studying alignment in SLA. Alignment refers to our natural tendency to repeat the words and structures we have encountered in recent discourse. In brief, if we are in conversation with someone who tells about their new

sofa, it is very likely that we will also use the word *sofa* even if we ourselves might prefer the word *couch*. From research into alignment in a person's mother tongue, we know that this involves mainly automatic processes that happen largely outside our awareness. Through my research, I wish to increase our understanding about these processes in a second language with the aim to design teaching material that uses those insights. In the past, I have looked at alignment during text chat conversations – the things we do on WhatsApp.

Let me show you an example of English students of German that chat with each other about Angela Merkel, the former German chancellor (Michel & O'Rourke, 2019). We used eye-tracking methodology to understand learners' attentional processes. The red dots in the picture are the writer's eye gazes. What you see in the image is how the writer is looking back at the message of their chat partner 'dass sich junge Leute fuer die Politik interessieren' while they are using a very similar wording in their own message. We interpret this copying of their partner's language as alignment. In this particular study, we compared eye-

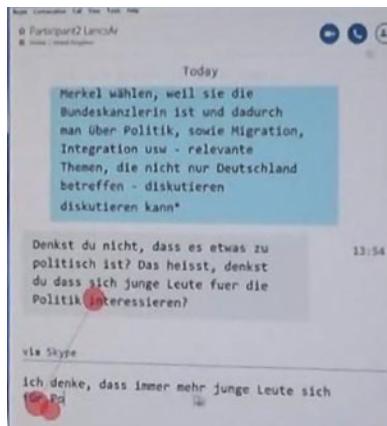

Figure 2. Eye-gaze patterns indicating alignment during text chat.

gaze patterns when chatting with a peer learner vs. when chatting with a native speaker tutor. Our results demonstrate that more and longer attention was given to the native tutor's messages. In another study (Michel & Smith, 2018) we showed that students equally benefit from chatting with a peer. One of the implications for teaching is that students need to know that they can trust their peers as a source for their own learning.

In my research, I have looked at German, English, Spanish, Chinese and French and they all point towards the conclusion that alignment is a powerful tool for language learning. Let me give you another example, to demonstrate how easy this insight can be integrated into teaching practice.

Voici une courte tâche pour introduire le vocabulaire français essentiel du film "Le grand bain". Le film raconte l'histoire d'une équipe de natation synchronisée. Parmi les mots et expressions spécialisés fréquemment utilisés, citons *le maillot de bain*, *le pince-nez* et *le bonnet de bain*. Pour activer ce vocabulaire avant de regarder le film, j'ai créé une tâche type 'interview' pour des élèves néerlandais qui sont venus suivre un atelier à l'université de Groningue. L'un d'entre eux était l'intervieweur, l'autre le champion de natation expliquant l'équipement nécessaire pour la natation synchronisée. La tâche a été manipulée selon les principes de l'alignement. C'est-à-dire que l'intervieweur a reçu des exemples de questions comprenant les mots clés avant de commencer

l'interview. Mon objectif était que l'intervené commence également à utiliser ces mots clés. Des groupes de deux élèves ont fait la tâche sur WhatsApp pendant 10 minutes en silence dans la classe. Les paires se sont engagées à s'écrire des messages de chat en français en utilisant toutes les phrases clés du matériel plusieurs fois au cours de leurs conversations. Équipés du vocabulaire nécessaire, ils étaient prêts à regarder le film au cinéma Groninger Forum sur invitation de l'Institut Français avec lequel nous collaborons régulièrement.

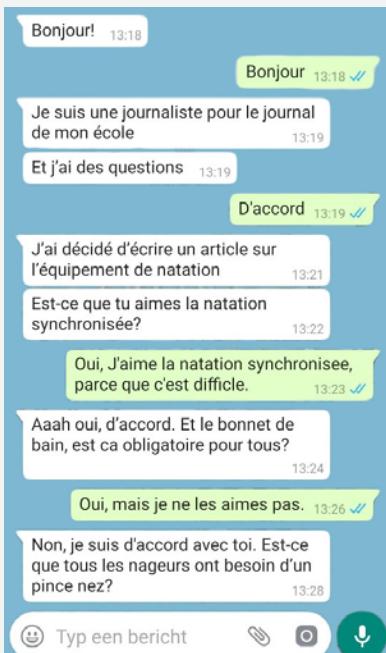

Figure 3. Example WhatsApp conversation in French with aligned language use.

Here is a short task to introduce essential French vocabulary from the film “Le grand bain”. The film tells the story of a synchronised swimming team. Commonly used words and phrases include swimsuit, nose clip, and swim cap. To activate this vocabulary before watching the film, I created an interview task for Dutch students who came to follow a workshop at the University of Groningen. One of them was the interviewer, the other was the swimming champion explaining the equipment needed for synchronised swimming. The task was manipu-

lated according to the principles of alignment. That is, the interviewer was given sample questions including specific key words. My goal was for the interviewee to also start using these keywords.

Pairs of students did the task on WhatsApp for 10 minutes in the silent classroom. They engaged in writing chat messages to each other in French using all of the key phrases from the material several times during their conversations. Equipped with the necessary vocabulary, they were ready to watch the film at the Groninger Forum cinema at invitation of our partner, the Institut Français.

The multilingual reality of dynamic lives

The post-doc project of Anastasia Pattemore that I supervise, is also based on language learning by watching films. Let me first sketch the situation, that is a very normal setting of modern European life. Next to their mother tongue, students of *European Languages and Cultures (ELC)* use English as the international language for large parts of their studies and daily life. On top, they study a language of their choice: French, German, Italian, Russian, Spanish, Swedish - and also Dutch, the language of the host country they live in. It is not just an important but also highly fascinating question how people can learn multiple languages in parallel, in particular, when English is so dominant.

In our research, we implemented a first investigation into the beginner Spanish classes of ELC. Students were watching a popular tv series in English with Spanish subtitles. Our question was

how much vocabulary they might learn from reading along the subtitles in a third language, while watching a movie in their second language. Our data reveal that watching subtitled movies in this trilingual context is effective, in particular, for learning expressions that consist of more than one word, such as ‘no te pre-ocupes’ [don’t worry] (Pattemore, Cabrera Fernandez, Lopez & Michel, submitted). Next time you start watching a movie, make sure you switch the subtitles to a language you wish to learn.

In the core investigation of the post-doc project, we expanded the participant group to Ukrainian high-school students in the Netherlands. They need to learn Dutch and English at the same time because high proficiency levels in either language are essential for their further education. While the high-schoolers watch an English tv series, this time with Dutch subtitles, we use eye-tracking to study the attentional processes involved. By gaining a better understanding about the cognitive processes during the complex task of watching subtitled movies in two foreign languages (English and Dutch), we hope to be able to give better advice to learners in such a trilingual context.

Insights of SLA research can also support some of the most vulnerable people in our society. Refugees and other newcomers in the Netherlands are required to learn Dutch. The reality is, however, that some highly educated newcomers already have a good basis in English. With a little help, they could improve their Eng-

lish within a short time and start working or studying in the Netherlands, similar to expats and international students. In contrast, learning Dutch from scratch will most likely take three to five years, in particular if the aim is to work or study in that language. By requiring Dutch, we put the lives of these people on hold and it saddens me that we are preventing them from picking up their professional identity. Together with my friend and head of English at the Language Center of our university, Seyit Gök, we engage in a foundation that provides affordable English classes for this specific group of learners. With the *English Academy for Newcomers* we hope to turn highly educated refugees into expats. As we are both academic researchers, we have started several joint projects in order to gain further insights into newcomers' language learning and their volunteer teachers' development (e.g., Gök & Michel, 2022). Inspired by the exciting work on language learning and well-being in elderly by my colleague Merel Keijzer, I am currently developing a new research line where I wish to investigate how learning English alongside Dutch might support the well-being of newcomers.

An important byproduct of all these projects involving several languages will be that we can come up with a pedagogic approach on teaching multiple languages. The beauty of language learning is that our brains do not require us to choose: humans can handle several languages in parallel as you are

experiencing yourself during this lecture. My aim is to implement this insight also into our teaching.

Writing processes as part of ‘Kolledsch Edjukehschen’¹

Indeed, also in ‘college education’ or studying at university most students will handle several languages, as I explained above. A large part of university training is geared towards academic writing and any student can confirm that learning how to write coherent and logically structured texts in the appropriate style requires substantial cognitive effort and training. The question how individuals handle the complex processes involved in second language writing is a topic that I have explored extensively, most prominently with my co-author and friend Andrea Révész of the University College London (e.g., Révész, Michel, Lu, Kourtali, Lee, & Borges, 2022; Michel, Révész, Lu, Kourtali, Lee, & Borges, 2020). In a nutshell, writing involves the four stages of

1. **planning and organisation** of what we want to write;
2. **translating** those thoughts into language, that is, choosing words, formulating sentences, and creating a coherently structured text;
3. **executing** finger movements to bring formulated thoughts by means of a pen or key-presses onto (digital) paper; and
4. **revision and editing** processes where we compare the emerging text with our initial intentions and make changes if needed.

¹ Mascha Kaléko (Benteler, 2018)

While writing is complex for everyone, the stages of translation and revision are especially taxing for second-language writers. Hence finding appropriate words and formulating correct sentences requires more attention than in the mother tongue where these processes are more automatized. With our work, we have established that low proficiency writers tend to spend too much time and effort on translation processes. In particular, word finding challenges prevent low-level writers from engaging in the macro-processes of planning and organisation. In an assessment context, they also often lack time to review and revise their texts. In contrast, excellent writers employ the above four writing stages recursively. That is, throughout text production, they go back and forth between planning, formulating, typing and revising, in order to produce a correct and coherent text that matches their intentions. With this increased understanding, we can now provide more specific guidance to second language writers on how they structure their writing process in order to improve their texts.

New collaborations at the University of Groningen allow for exciting future avenues of writing process research. For example, the PhD project of Penny Heisterkamp looks at writing processes in students who are enrolled in either Dutch or English taught programmes at our university. This is an important topic, not just in light of the national movement towards fewer English-taught university courses.

Es wird Zeit, ins Deutsche zu wechseln, damit wir uns der künstlichen Intelligenz (KI) widmen können. Wie ich oben angedeutet habe, ist wissenschaftliches Schreiben eine kognitiv und sprachlich komplexe Aufgabe. Richtig schreiben lernen, erfordert viel Übung, ist aber gleichzeitig auch ein wichtiger Teil der akademischen Ausbildung. Wer einen Hochschulabschluss vorweisen kann, hat im Idealfall gelernt, gute Texte zu schreiben. Im Zeitalter der generativen KI (zum Beispiel ChatGPT) ist es verlockend, das Schreiben einer KI zu überlassen. Persönlich würde ich nicht Studiengebühren bezahlen, und dann die KI die Arbeit machen lassen. Das ist so, als würde ich mich beim Fitnessstudio anmelden, und die Gewichte von einer Maschine heben lassen. Die KI schreiben lassen, hat herzlich wenig Effekt auf unsere Gehirnmuskeln.

In diesem Sinne ist es wichtig, dass wir unseren Studierenden den effektiven Umgang mit ChatGPT beibringen. Im Projekt in Zusammenarbeit mit Carola Strobl der Universität Antwerpen untersuchen meine Deutschkolleg:innen Iryna Menke-Bazhutkina, Niklas Abel und ich genau das. Wir haben unsere Studierenden gebeten, ihre eigenen Texte mit von KI generierten Modelltexten zu vergleichen. Anschließend sollten sie ihre eigenen Texte auf der Grundlage der Erkenntnisse aus dem Vergleich überarbeiten. Unsere ersten Ergebnisse zeigen, dass Studierende versiert darin sind, die Modelle für die eigene Textproduktion zu nutzen, und dass eine gezielte Anleitung, wie man diesen Vergleich anstellt, sie dabei unterstützt (Strobl, Menke-Bazhutkina, Abel & Michel, 2024).

Noch ein Wort zum Deutschen: Für unsere Studierenden ist es klar, welchen Mehrwert ihre Sprachkenntnisse haben. Die Erfolge unserer Studienabgänger:innen zeigen, dass ihre Superkraft Deutsch dazu führt, dass sie bei grenznahen Unternehmen oder in der kommunalen, provinziellen oder europäischen Politik und im Bildungswesen wertvolle Arbeit leisten. Sie erleben täglich, wie wichtig Deutsch ist. Trotzdem suchen viele niederländische Arbeitgeber vergeblich nach Mitarbeiter:innen, die über die Grenze hinweg kommunizieren können, denn leider ist das Fach hierzulande nicht gerade angesagt. Damit kommen wir zum nächsten Thema.

It is time to switch to German so we can focus on artificial intelligence (AI). As I suggested above, academic writing is a cognitively and linguistically complex task. Learning to write requires a lot of practice, but at the same time it is an important part of academic training. Ideally, anyone with a university degree has learned how to write academic texts. In the age of generative AI (e.g. ChatGPT), it is tempting to outsource this task to a machine. Personally, I would not pay tuition fees and then let the AI do the work. It is like signing up for a gym and having a machine lift the weights. Letting AI write our texts has little effect on our brain muscles.

In this sense, it is important that we teach our students how to use ChatGPT effectively. In the project in collaboration with Carola Strobl from the University of Antwerp, my German colleagues Iryna Menke-Bazhutkina, Niklas Abel and I are investigating exactly this. We asked our students to compare their own texts with model texts

generated by AI. They should then revise their own texts based on the findings from the comparison. Our data reveal that students are skillful users of the AI models for their own text production, and that our instructions on how to do the comparison, helped them write better texts (Strobl, Menke-Bazhutkina, Abel & Michel, 2024). A final thought on German: our students know very well, what the added value of their language knowledge is. The successes of our graduates show that their German superpower leads them to do important work in companies close to the border or in municipal, provincial or European politics and education. They have first-hand experience how important German is. Nevertheless, many Dutch employers are looking in vain for employees who can communicate across the border, because unfortunately learning German is not exactly popular in this country. This brings us to the next topic.

Juist nu hebben we ze nodig: jongeren die leraar Duits willen worden

Onderwijs Leraren Duits zijn moeilijk te vinden. Niet gek als je ziet dat kiezen voor een talenstudie vooral wordt ontmoedigd. Het imago van de studies Duits en Frans moet anders, schrijven *Doris Abitzsch, Eva Knopp en Marije Michel*.

4 oktober 2023 • Leestijd 3 minuten

Figuur 4 Krantenkop NRC opinieartikel.

Het is niet alleen een persoonlijk vraagstuk waarom talenstudies, en dan zeker de studie Duits, in Nederland niet populair zijn. Wie iemand zoekt, die goed Nederlands en Duits beheerst, zal binnenkort in Duitsland terecht kunnen, want bij de Oosterburen groeit het aantal leerlingen dat Nederlands leert gestaag. Ik zei het al, onze alumni wachten gouden tijden.

In samenwerking met mijn collega's van de Radboud Universiteit en de Universiteit Utrecht, Eva Knopp en Doris Abitzsch, zijn we een onderzoek gestart onder leerlingen en studenten in heel Nederland om erachter te komen waarom zij juist wel of juist niet voor Duits kiezen. Leerlingen tonen genoeg belangstelling voor de Duitstalige landen, de mensen en cultuur. Velen ontdekken ook hun liefde voor de Duitse taal, maar toch is het kennelijk een stap te ver om aan een studie Duits te beginnen. Uit onze gegevens blijkt dat geïnteresseerde jongeren door hun ouders, vrienden en zelfs hun taaldocenten ontmoedigd worden om een talenstudie op te pakken. Één van onze respondenten zegt hierover: "Ik studeerde Rechten en Duits... Toen ik Duits koos, zeiden mijn ouders: 'Daar heb je toch geen baankansen mee' en 'Dan word je docent!' [...] Alsof dat de hel is!" (Abitzsch, Knopp, & Michel, 2023). Wij pleiten er daarom voor om positiever te reageren op jongeren met interesse in taal – en zeker als iemand de wens uit om taaldocent te willen worden. Zittende taaldocenten roepen we op om per jaar minstens één leerling naar een talenstudie te sturen. Liefst

iemand met interesse in onderwijs. Taalonderwijs is namelijk niet alleen hard nodig, maar ook ontzettend leuk.

The best language teaching in eight languages – from research to practice

After highlighting the variety of my research, I would like to move to another strong leaf of my fern tree: that of language teaching practice. Being responsible for all eight languages within *European Languages and Cultures* means that I come across a lot of incredibly good language instruction. Team *Language Learning* is a strong community of teaching professionals. We are eager to learn from and with each other. We are early adopters of scientific evidence and are equally open to contribute to future evidence by welcoming researchers into our classrooms. I am convinced that this explains many of our students' successes.

As you might have experienced yourself, learning a new language takes continuous effort, while progress is not always easy to see. Language learning also makes you vulnerable because as soon as you try, you will make mistakes. Some learners find this very difficult. Language teachers therefore need to have empathy, patience and need to provide continuous encouragement. In the following, I would like to highlight some of our means to support the learning of our students.

Virtual exchange

One way we create a safe space for language learning is via virtual exchange. These are online meetings with a peer from abroad who speaks the target language our students are learning. We have implemented virtual exchange in six out of the eight languages within ELC (English and Dutch being the exceptions). As members of team Spanish have investigated, a main benefit of these online meetings is that students gain ‘confidence while communicating in the L2 [...] and] they dare to speak more spontaneously [...in] interaction with L1 speakers.’ (Oggel, Pascual Aibar, & Fildokic (2021, p. 17). In addition, as one participant of a virtual exchange between our students of Spanish and peers from Valencia describes, these online meetings contribute to ‘understanding other people’s views and beliefs who are/come from a different culture and [how] this might influence their feelings and thoughts.’ (p. 15).

Sólo me entristece que el español no esté entre los idiomas que hablo. Por lo tanto, no puedo entender completamente todas las innovaciones que crea el equipo español. Además de tener experiencia sobre intercambio virtual, introdujeron innovaciones sobre aprendizaje basado en juegos, formas modernas de examen y evaluación, y cómo integrar la literatura en el aula de idiomas. No escatiman esfuerzos para establecer nuevas conexiones con socios de España y América Latina y implican a sus estudiantes en tertulias animadas sobre temas de actualidad política y social en sus clases.

It only saddens me that Spanish is not among the languages I speak. Therefore, I cannot fully report on all the innovations that the Spanish team has implemented. In addition to the virtual exchange, they introduced game-based learning, modern forms of examination and evaluation, and ways to integrate literature into the language classroom. They spare no effort to establish new connections with partners in Spain and Latin America and engage their students in lively debates on current socio-political issues in their classes.

FLIL – Film and language integrated learning

An important innovation we have been implementing in our language teaching is FLIL – film and language integrated learning (Verspoor, 2017).²

Il metodo di FLIL è stato introdotto dalla mia collega, professoressa emerita Marjolijn Verspoor. Il metodo è già stato oggetto di attenzione (inter)nazionale da parte di insegnanti e ricercatori (Kassenberg, Galati, de Vries-Zhuravleva, & Menke-Bazhutkina, 2020; Miras & Rousse-Malpat, 2022). La ‘squadra’ di Italiano è molto brava a fare lavorare gli studenti con i film. Per imparare l’Italiano da noi, normalmente è necessario vedere un film alla settimana nella lingua origi-

² If you are a language teacher, take a look at our website and then specifically, the Task Corner: <https://language-learning.nl/task-corner>. There are tasks for all levels of proficiency in all eight languages that can be studied in the *European Languages and Cultures* programme.

nale. La visione dei film è accompagnata da attività e compiti supportati dalle più moderne applicazioni tecnologiche. Gli studenti

- imparano il vocabolario necessario con *MemoryLab*, una app sviluppata dall'Università di Groningen (Van Rijn et al., 2009);
 - fanno quiz con filmini interattivi sulla piattaforma *H5P*;
 - ricevono il feedback sui compiti con filmini degli insegnanti su *Loom*; e
 - devono anche realizzare i loro stessi filmati, cioè creare dei vlog come compito finale, che viene valutato.
-

The FLIL method was introduced by my colleague, professor emeritus Marjolijn Verspoor, and it has already attracted (inter)national attention from teachers and researchers alike (Kassenberg et al., 2020; Miras & Rousse-Malpat, 2022).

As an example, look at the Italian team that uses a range of film-based technologies iets to help students engage with movies. To learn Italian with us, you will usually watch one film a week in the original language. The films are prepared with the latest technological applications. Accordingly, students

- learn the necessary vocabulary with *MemoryLab*, an app developed at the University of Groningen (Van Rijn et al., 2009);
- take quizzes using the interactive video platform *H5P*;
- receive feedback on homework via personalised films on *Loom*; and
- have to make their own films. For example, as a final assignment they need to create a vlog that gets graded.

Finally, I would like to foreground another point. Regularly, we hear that communicative language teaching will not work, in particular, for beginner learners or for languages that are very different than our mother tongues. Think about Russian with its different alphabet and complex case system. Critics claim that substantial explicit instruction about grammatical rules is necessary to produce anything meaningful. To quote my mother, who was a language teacher, I do not think that grammar was invented to punish generations of learners. There is a value to providing structural insights, in particular, if learners find it difficult to see regularities. Yet, the most important part of language learning is language use. It is imperative that we use the limited teaching time we have to expose students to the target language and give the opportunity for them to use it themselves. With these premises in mind, I invite you to watch a short clip made by our second-year students of Russian. In the video, they report about the movie “Стиляги” – “Hipsters” that they have been watching and discussing in class.

“Стиляги” (2008, режиссёр Валерий Тодоровский) - это фильм о молодёжной субкультуре в СССР в 50-х годах. Стиляги - это молодые люди, предпочитающие яркий и свободный стиль одежды, увлекающиеся джазом и рок-н-роллом и тем самым выражающие протест против советской идеологии и культуры. В фильме стилягам противостоят комсомольцы - члены молодёжной организации Коммунистической партии

СССР. Комсомолец Мэлс во время облавы на стиляг знакомится со стилягой Полли. Он влюбляется в неё, окунается в этот новый для него мир и сам становится стилягой.

“Hipsters” (2008, directed by Valery Todorovsky) is a film about a youth subculture in the USSR in the 1950s. Hipsters are young people who prefer a bright and free dress style, are fond of jazz and rock ‘n’ roll, and express their protest against Soviet ideology and culture. In the film, hipsters are opposed by Komsomol members - the youth organisation of the Communist Party of the USSR. According to the story, Komsomol member Mels meets hipster Polly during a raid on the members of the subculture. He falls in love with her, dives into this new world and becomes a hipster himself.

I am aware that one example does not prove critics wrong, but we have plenty of examples in all of our eight languages that showcase that our approach is successful. FLIL also ensures that students engage with the socio-political context of the target culture that is depicted in the movies. You can imagine that teaching and learning Russian has become an even more challenging, but also much needed endeavour in the past two years.

Het moge duidelijk zijn dat we in onze tijd baat hebben ‘bij jongeren die niet alleen tot experts op een bepaald taal- en cultuurgebied zijn opgeleid, maar daarbij ook hebben geleerd om kri-

tisch doch empathisch te kijken naar hun positie als burger van Nederland, Europa en de wereld.' (Abitzsch, Knopp, & Michel, 2023). Een talenstudie kan precies deze functie vervullen. Wie taalleren verenigt tot het kennen van woordjes en accuraat toepassen van grammaticale regels, raad ik aan om zelf (nog) een talenstudie op te pakken – het liefst natuurlijk bij ons. Wij laten zien dat taalonderwijs zo veel meer kan zijn.

Taaldocenten in hun kracht

Het laatste blad van de varen wil ik graag wijden aan het vak van de taaldocent. In het voorgaande heeft u gezien dat we vanuit het onderzoek veel weten over hoe mensen nieuwe talen leren en dat ik in mijn eigen wetenschappelijke werk focus op onderzoek dat relevant is voor het onderwijs. In de praktijk van het lesgeven laten we bovendien met team *Language Learning* zien dat heel veel mogelijk is. *Geht nicht, gibt's nicht!*, zeggen we in het Duits. Oftewel, waar een wil is, is een weg.

Ik vraag mij soms af of er wel genoeg wil is om het beste taalonderwijs te geven. Ter illustratie laat ik een kort Zweeds filmpje zien, waarin een leerling die altijd te laat komt, uitlegt waarom ze er deze keer niet op tijd kon zijn:

Figuur 5 Inga is late. Excerpt from 'Magister Flykt' (Landström, Wetterbrandt & Edström, n.d.).

Det var Inga Sörman. Hon kom för sent som vanligt. Jo, det var så att jag hade stigit av bussen och skulle gå över gatan vid tobaksaffären som vanligt. Jag stod där och väntade på att det skulle bli grön gubbe. Jag väntade en lång stund och jag tryckte på knappen men det blev ingen grön gubbe. Det var bara röd gubbe hela tiden. Det kom fler och fler människor som också ville gå över gatan men det var bara röd gubbe hela tiden. Till sist var det så mycket folk så de knappt fick plats på trottoaren. Då ringde tanten i tobaksaffären till polisen för hon tyckte att de stod i vägen för hennes skytfönster. Poliserna försökte mixtra och greja. Men det var fortfarande röd gubbe. Då kallade de på brandkåren. Brandkåren reste en stege för

att se om det var något fel där uppe. Men de hittade inget fel. Det bara lypte röd gubbe hela tiden. Till sist blev de tvungna att såga ner stolpen så att alla kunde gå över gatan och då gick jag också. Så där-för är jag lite sen idag (säger Inga Sörman).

It was Inga Sörman. She was late as usual. She explains: "Well, it was that I had gotten off the bus and was going to walk across the street at the tobacco shop. I stood there waiting for the traffic light to turn green. I waited a long time and I pressed the button, but there was no green light, just red, the whole time. There were more and more people who also wanted to cross the street, but the light remained red. In the end, there were so many people that they could barely fit on the pavement. Then the owner of the tobacco shop called the police, because she thought they were standing in the way of her shop window. The police tried to tinker with the traffic light but they could not fix it, so they called the fire department. The firemen came with a ladder to see if there was anything wrong up there, but they found nothing. It was just a glowing red light the whole time. In the end, they took a saw and brought down the whole pole so that everyone could walk across the street, and I could walk on. That is why I am a little late today."

Zelfs als u zoals ik geen Zweeds verstaat, kunt u uit de beelden opmaken dat er iets ernstigs aan de hand is. We staan stil omdat er kennelijk een stoplicht op rood staat. Noch de officiële

instanties (politie en brandweer), noch de burgers zelf (waarbij geen greintje burgerlijke ongehoorzaamheid valt te detecteren) zorgen ervoor dat we een stap vooruitzetten. Het is eenvoudig om deze vergelijking door te trekken naar het (taal)onderwijs. In plaats van dat we stappen vooruit zetten, blijven we staan en wijzen naar anderen als de boosdoeners: de uitgevers, de eind-examens, de lerarenopleidingen, het PTA, het systeem, etc.. Maar als we niets doen, is straks het onderwijs in moderne vreemde talen omver gezaagd. Ik citeer weer uit ons eerdergenoemde opiniestuk: '[...] steeds vaker verdwijnen Duits en Frans uit het curriculum, waardoor leerlingen hoogwaardig taal- en cultuuronderwijs mislopen. Wie geen hoogwaardig taalonderwijs op school krijgt, kiest niet voor een talenstudie. En wie de taal niet studeert, wordt geen leraar – de vicieuze cirkel is rond.' Ik zal mij met deze leerstoel ervoor inzetten om deze cirkel te doorbreken en daarbij mijn visie van *kunnen* en *doen* uitdragen.

Het gezamenlijke doel moet zijn dat taalleerders niet alleen een croissantje bij de Franse bakker kunnen bestellen of erger nog een rijtje Duitse voorzetsels kunnen opnoemen, maar dat het taalonderwijs leerders taalvaardig, taalbewust en cultuurbewust maakt (Meesterschapsteam Moderne Vreemde Talen, 2022). De belangrijkste spelers hierbij zijn de taaldocenten. Die moeten we goed opleiden en blijven bijscholen. Docenten moeten natuurlijk taalvaardig zijn, maar ze dienen vooral over diep

inzicht in de taal, cultuur en het politieke heden van het doel-taalgebied te beschikken. Zo kunnen ze met een zeker gevoel voor de klas staan en inspirerend onderwijs geven over relevante onderwerpen waar geesteswetenschappelijke expertise voor nodig is. Ik zie gelukkig genoeg taalprofessionals die fantastisch werk leveren. Ze zitten vandaag hier in de zaal en ik noemde team *Language Learning* aan de RUG als lichtend voorbeeld. Helaas zijn er ook collega's die stug de dingen doen 'omdat we het altijd al zo gedaan hebben'. Maar als je iets ineffectiefs heel lang doet, wordt het niet vanzelf beter, ook al zijn we soms geneigd om dit ervaring te noemen.

Een belangrijke voorwaarde voor goed onderwijs is dat docenten de ruimte krijgen om hun expertise in te zetten in de praktijk. Menig zittende leerkracht kunnen we het daarom niet kwalijk nemen dat ze geen ingrijpende veranderingen doorvoeren. Sommigen geven 9 uur op één dag les. Er wordt dus van hen verwacht dat ze op één dag 9 x 30 leerlingen gedurende een les van 40 minuten een vreemde taal eigen kunnen laten maken op een bevlogen en inspirerende manier. Hoe kun je in zo'n omgeving je fascinatie en liefde voor een taal overdragen?

Ik weet en zie dat het anders kan en zal mij onvermoeibaar ervoor inzetten, dat we het onderwijs zo gaan inrichten dat alle betrokkenen – leerlingen, studenten, docenten – tot bloei komen.

The power of many languages

By showing you facets of my fern tree, my aim was to demonstrate the potential of the many perspectives that make up a life with more than two languages. We know from research that humans are perfectly capable of learning and processing several languages in parallel – many of you have done so today during this speech. Our brains are wonderous machines that do not have to choose. Therefore, there is no need to be selective ourselves, for example, whether we use Dutch or English or any other language. The best choice is to decide how and when to use what language in what context and for what specific goal. The European ideal is to celebrate the beauty of different perspectives, that help us to understand our own position by shaping and sharpening our views. In my capacity as professor of *Second Language Acquisition* within *European Languages and Cultures*, I see it as my duty to share this insight with as many as possible.

Door je te verdiepen in een andere taal en cultuur, leer je niet alleen de complexiteit van de andere taal te doorgronden, maar kun je ook via de schoonheid van taal en cultuur je eigen achtergrond tegen het licht houden. Ik voel me vereerd hieraan mijn bijdrage te mogen leveren en zal me ook in de komende jaren inzetten voor meer dan twee talen – want deze stralende kijk op de wereld gun ik iedereen.

Woorden van dank

Graag wil het College van Bestuur van de Rijksuniversiteit Groningen en het bestuur van de Faculteit der Letteren bedanken voor het in mij gestelde vertrouwen. Een woord van dank gaat aan alla, alle, everyone, iedereen, всем, todos, tout le monde, tutti die mij op mijn weg tot hier begeleid hebben. In het bijzonder wil ik mijn ouders als de bronnen van mijn persoonlijke meertaligheid noemen: Wypkje en Aat evenals Han en Susie. Davide en Elin, vi voglio tanto bene!

Ik heb gezegd.

References

- Abitzsch, D., Knopp, E., & Michel, M. (2023, oktober) Juist nu hebben we ze nodig: jongeren die leraar Duits willen worden. *Opinie NRC Handelsblad*. www.nrc.nl/nieuws/2023/10/04/juist-nu-hebben-we-ze-nodig-jongeren-die-leraar-duits-willen-worden-a4176165 (Toegang 21 januari 2024).
- Benteler, A. (2018). Übersetzung als literarisches Schreibverfahren im Exil am Beispiel von Mascha Kaléko und Werner Lansburgh. *Cad. Trad.*, *Florianópolis*, 38(1), 65-85. x.doi.org/10.5007/2175-7968.2018v38n1p65
- Europees Parlament (2023). *Factsheets on the European Union – Language Policy*. www.europarl.europa.eu/ftu/pdf/en/FTU_3.6.6.pdf (Accessed 21 January 2024).
- Gok, S., & Michel, M. (2021). Designing pedagogic tasks for refugees learning English to enter universities in the Netherlands. In M. Ahmadian & M. Long (Eds.), *The Cambridge Handbook of Task-Based Language Teaching* (pp. 290-302). Cambridge University Press.
- Kaléko, M. (2012). Von der Unübersetzbarkeit lyrischer Dichtung. In J. Rosenkranz (Ed.) *Sämtliche Werke und Briefe*. (pp. 833-834).
- Kassenberg, T., Galati, F., de Vries-Zhuravleva, D., & Menke-Bazhutkina, I. (2020). Film language integrated learning: A usage-inspired L2 teaching approach. In W. Lowie, M. Michel, A. Rousse-Malpat, M. Keijzer, & R. Steinkraus (Eds.), *Usage-Based Dynamics in Second Language Development* (pp. 271-294). Multilingual Matters Ltd. doi.org/10.21832/9781788925259-015
- Knopp, E., Abitzsch, D., & Michel, M. (2023). Motivationen von Deutschlernenden und Deutschstudierenden in den Niederlanden. Präsentation bei der *vLod Jahreshochschultagung*, Amsterdam, 16. November 2023.

- Landström, O., Wetterbrandt, L. & Edström, J. (n.d.) Magister Flykt.
Geografilektion. Reproduction granted by Folketsbio, 2024.
- Meesterschapsteam Moderne Vreemde Talen (2022, April). *Visie op de toekomst van het curriculum Moderne Vreemde Talen*. [Berns, J., Canto, S., de Jong, N., Knopp, E., Le Bruyn, B., Lowie, W., Mearns, T., Michel, M., & den Toonder, J.]. modernevreemdetalen.vakdidactiekgw.nl/wp-content/uploads/sites/6/2022/04/Basistekst-visie-4.4.pdf (Toegang 21 januari 2024).
- Michel, M., & O'Rourke, B. (2019). What drives alignment during text chat with a peer vs. a tutor? Insights from cued interviews and eye-tracking. *System*, 83, 50-63. doi.org/10.1016/j.system.2019.02.009
- Michel, M., & Smith, B. (2018). Measuring lexical alignment during L2 peer interaction via written synchronous computer-mediated communication: An eye-tracking study. In S. M. Gass, P. Spinner, & J. Behney (Eds.), *Salience in Second Language Acquisition* (pp. 244-267). Routledge.
- Michel, M., Révész, A., Lu, X., Kourtali, N. E., Lee, M., & Borges, L. (2020). Investigating L2 writing processes across independent and integrated tasks: A mixed-methods study. *Second Language Research*, 36(3), 307-334.
- Miras, G., & Rousse-Malpat, A. (2022, November) Enseigner les langues autrement : ce que l'exemple des Pays-Bas nous apprend. *The Conversation*. theconversation.com/enseigner-les-langues-autrement-ce-que-l'exemple-des-pays-bas-nous-apprend-193896. (Accessed 21 January 2024).
- Pattemore, A., Cabrera Fernandez, B., Lopez M., & Michel, M. (submitted) Maximising the potential of plurilingual subtitled audiovisual input: Learning L3 words and multiword units with L2 audio. *Innovation in Language Learning and Teaching*.

- Oggel, G., Pascual Aibar, C., & Fildokic, M. (2022). The power of virtual exchange as an overarching tool to unify language, culture, and communication. *International Journal of Computer-Assisted Language Learning and Teaching (IJCALLT)*, 12(3), 1-21. doi.org/.10.4018/IJCALLT.307060
- Révész, A., Michel, M., Lu, X., Kourtali, N., Lee, M., & Borges, L. (2022). The relationship of proficiency to speed fluency, pausing, and eye-gaze behaviours in L2 writing. *Journal of Second Language Writing*, 58, 100927-100927. doi.org/10.1016/j.jslw.2022.100927
- Révész, A., Stajner, M., Jung, J., Lee, M., & Michel, M. (2023). Using eye-tracking as a tool to develop second language lexical skills. *Language Learning & Technology*, 27(1), 1-22.
- Strobl, C., Menke-Bazhutkina, I., Abel, N., & Michel, M. (2024, in press) Adopting ChatGPT as a writing buddy in the advanced L2 writing class. *Technology in Language Teaching & Learning*.
- Van Rijn, H., Van Maanen, L., Van Woudenberg, M., (2009). Passing the test: Improving learning gains by balancing spacing and testing effects. In: *Proceedings of the 9th International Conference of Cognitive Modeling*, 2, 7-6.
- Verspoor, M. (2017). Complex dynamic systems theory and L2 pedagogy. In Z. Han & L. Ortega *Complexity theory and language development: In celebration of Diane Larsen-Freeman*, (pp. 143-162). John Benjamins.
- Wittgenstein, L. (2018). *Logisch-Philosophische Abhandlung. Tractatus logico-philosophicus*. In C.K. Ogden (Ed.), Kegan Paul, Trench, Trubner & Co., Ltd.

Prof. dr. M.C. (Marije) Michel was born in the German part of Switzerland and raised by Dutch parents who lived an international life. Being a multilingual herself, she is fascinated by cognitive and social processes that support language learning. As professor of Second Language Acquisition at Groningen University, she is responsible for all the eight languages within the programme European Languages and Cultures. Her research focuses on second language development, teaching and assessment and she is best known for bringing methodologies from cognitive sciences into the language classroom. Marije has a soft spot for teacher education as her goal is to be a bridge between research and practice, that is, implementing evidence-based teaching as well as doing classroom-based research that matters to teachers and learners alike.

